

Uzun aralıklardan sonra, Toplum ve Hekim'in arka arkaya ve zamanına yakın çıkması, okuyucularımızı şaşırtmış olsa gerek. Biz bu şaşkınlıktan hoşnutuz. Bu sayının dosya konusu, Tıbbi Etik. Bolu'daki T.T.B. Tıbbi Etik Sempozyumu ile yakın bir tarihe denk gelen bu dosya çalışması, aslında tıbbi etik konusunun T.T.B. gündemine girişinin bir yansıması. Toplumsal yapı ve sağlık alanındaki aşınmaların toplumda ve sağlık personelinde oluşturduğu tepkiler, etik kavramının özelde de tıbbi etik'in gündeme girmesini neredeyse dayattı. Toplum ve Hekim olarak, bu dosya ile, gündeme mütevazı bir katkı yapmaya çalıştık.

Dosya çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Ancak önümüzdeki sayıdan itibaren dosyalarımız daha geniş boyutları ile ele alınacak. Bundan böyle dosyaları; belirlenen konunun tarihsel ve toplumsal gelişimini ve uygulanmış modellerini (ekolleri) tartışan derleme yazıları, konunun günümüzdeki dünya ve ülke koşullarındaki durumu ile var olan durumun değerlendirilmesi ve önerileri de içeren özgün makale, araştırma ve incelemelerden meydana gelen genel bir çerçevede oluşturmayı düşünüyoruz. Bu bağlamda aşağıda sunulan konuları gözönüne alarak önerilerinizi ve bu alandaki çalışmalarınızı bize ulaştırmanızı, ayrıntılı bilgi için haberleşmeyi diliyoruz.

Bundan sonraki dosya konumuz, Yerel Yönetimler ve Sağlık. 1994'ün ilk dosyası ise, Tıp Eğitimi. İlki Ocak ayı sonunda, ikincisi de Şubat ayı sonunda çıkacak. Hazır oldukça çıkarılması düşünülen, diğer dosya konuları ise şu şekilde sıralanabilir: "Sendikalaşma, Özelleştirme, Bilim ve Teknoloji, Değişik Ülkelerdeki Sağlık Örgütlenmesi Örneklerinin Değerlendirilmesi, İnsan Hakları, Sosyalleştirme Yasası." 1994 yılının Şubat ayında çıkacak ilk sayıdan sonraki olası çıkış tarihleri Nisan (60), Haziran (61), Ağustos (62), Ekim (63), Aralık (64) olarak düşünülmüştür.

Bu sayımızda dosya dışında işkence sonrası tinnitus ve TUS konulu araştırmalar; Genel Pratisyenlik, Kırsal Kesime Götürülen Sağlık Hizmetleri, Sağlıkta Özelleştirme başlıklı değerlendirmeler de yer almaktadır. Ayrıca Semih Şemin ve Dilek Güldal'ın bir ilaç çalışması var. Geçen sayıdaki ilaç dosyasında, yanlışlıkla tıbbi temsilcilerin görüşlerine ilişkin çalışma yayınlanmıştı. Oysa bu sayıda yayınlanan hekimlerin konuya ilişkin görüşlerine yer veren çalışma öncelikliydi. Düzeltir, sizlerden ve yazarlardan özür dileriz. Geçen sayıdaki, "Ankara'nın İki Bölgesinde Gebeliği Önlemek İçin Bilinen Halk İlaçları ve Uygulamaları" çalışmasında, yazarlardan Doç. Dr. Çiğdem Bumin'in adının yer almaması ve Dr. Emine Aksoydan'ın bölümünün Gazi Üniversitesi Halk Sağlığı olarak çıkması, bir diğer hatamız olmuştur.

İlaç dosyası konusunda önümüzdeki sayı bir yazı daha yer alacaktır. 56. sayıda I. bölümü yayınlanan Dr. Özer Güvenir'in çalışmasının ikincisi, bu dergi baskıya girerken elimize ulaştığında 58. sayıda yer verebileceğimizi umuyoruz.

Bu sayıda yeni bir sayfa daha başlattık. Alanımızda yayınlanan uluslararası bazı dergilerin içeriklerini yayınlayacağız. Yine önümüzdeki sayılarda, bir de makale özetleri ve çeviriler bölümü yayınlayacağımızı duyuruyor ve katkılarınızı beklediğimizi iletiyoruz.

57. sayımızın elinize insan hakları haftasında ulaşacağını umuyor, dünyamızın ve ülkemizin gerçekten insan haklarına saygı duyulan hale getirilmesi dileğimizi sizinle paylaşmak istiyoruz. Bu amaçla T.T.B.'nin bu hafta nedeniyle yayınladığı açıklamadaki bir alıntıyı aktarmak istiyoruz. Bizler ; hekimlerin ölüm cezası uygulamasına katılmalarını, etik açıdan doğru bulmuyoruz. Hekimler, hiçbir nedenle ölüm cezasının uygulanmasına katılmamalıdır. Kendilerini yaşamın korunmasına adan hekimlerin, ölüm cezasından önce, mahkumu muayene etmesi ve ölüm cezasının yerine getirildiğinin tesbit edilmesine katkıda bulunması kabul edilemez davranışlardır.

İdam cezası almış ve idamı bekleyen mahkumlar, tıbbi sorunlarla karşılaştıklarında, diğer insanlar kadar yeterli sağlık hizmeti alma hakkına sahip olmalıdırlar. Ancak uygulanacak tıbbi işlemler konusunda mahkumların rızası şarttır. Yine, idam sırasında canlı tutmak amacı ile hayat kurtarıcı tıbbi bakım sağlamak da, doğru bir yaklaşım sayılmalıdır.

Bizler, idam cezalarında, hekimin bulunmasını zorunlu kılan yasaların Dünya Tabipleri Birliği kararları ve T.T.B. Büyük Kongreleri kararları doğrultusunda değiştirilmesini talep ediyor ve böylece insanı yaşatmakla görevli olanların, insanın yok edilmesi işleminde bulunma çelişkinin ortadan kaldırılabilmesini düşünüyoruz. Bizler, T.T.B. Merkez Konseyi üyeleri böyle bir ceza uygulamasında hazır bulunma ile görevlendirilmemiz durumunda, bunu hiçbir şekilde kabul etmeyeceğimizi kamuoyuna duyuruyoruz. Hekimleri de, ölüm cezası sırasında veya sonrasında hazır bulunmayı reddetmeye çağırıyoruz."

Barış ve Dostluk dileklerimizle...